

Sygn. akt VIII U 266/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 11 czerwca 2019 r. w Gliwicach

sprawy A. B.,

(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podstawę wymiaru składek

na skutek odwołania A. B. i IMPERIUM (...)

z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 19 grudnia 2017 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, tj. emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe wynosi

8.000 zł (osiem tysięcy złotych) za pełny miesiąc od 4 sierpnia 2017 roku do 19 stycznia 2018 roku dla A. B. z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. .

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn akt VIII U 266/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 grudnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe wynosi 4.000 zł za pełny miesiąc od 4 sierpnia 2017 roku dla A. B. z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) Sp. z o.o.

Odwołania wnieśli A. C. – (...) Sp. z o.o. Obie sprawy zostały połączone do wspólnego rozpoznania. Odwołujący domagali się zmiany zaskarżonej decyzji i stwierdzenia, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe wynosi 8.000 zł za pełny miesiąc od 4 sierpnia 2017 roku dla A. B. z tytułu zatrudnienia u płatnika składek Imperium M. Sp. z o.o

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań i podtrzymał dotychczasowe stanowisko oraz wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. B. jest córką C. C. – prezesa Zarządu (...) Sp. z o.o. C. C. jest współnikiem (...) Sp. z o.o. Drugim wpólnikiem jest jego żona i matka ubezpieczonej – I. C.. C. C. prowadzi ponadto jednoosobowo działalność gospodarczą pod nazwą Imperium Telekom. Firma (...) zajmuje się dostarczaniem internetu i telewizji kablowej na terenie G.. Jest to firma rodzinna, w której pracuje jego żona, dwie córki - A. i K., syn, zięć - K. i partner córki K. - H.. C. C. zamierzał poszerzyć działalność prowadzoną w ramach Imperium Telekom o magazyn elektroniczny i radio internetowe. Dlatego powstała firma (...) Sp. z o.o. Ponadto uruchomiony został kanał telewizyjny.

A. B. ma wykształcenie wyższe. W 2008 roku ukończyła Wyższą G. Szkołę Handlową. Już w czasie studiów pomagała w rodzinnej firmie tj. (...), w biurze obsługi klienta. Następnie została zatrudniona w tej firmie na podstawie umowy o pracę W zatrudnieniu pozostawała w okresie od 7 stycznia 2010 roku do 30 listopada 2016 roku. Stosunek pracy został rozwiązany w drodze porozumienia stron. Pracowała na stanowisku asystentki właściciela, a do jej obowiązków należało prowadzenie biura obsługi klienta.

(...) Sp. z o.o. została zawiązana 3 kwietnia 2015 roku. Uruchomiony został kanał telewizyjny. C. C. zamierzał poszerzyć krąg odbiorców telewizyjnych i nadawać na kanale cyfrowym. Po rozmowie z przewodniczącym Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji uzyskał informację, że nie ma szans uzyskania koncesji ponieważ częstotliwości telewizyjne są zarezerwowane dla (...) i najlepszym rozwiązaniem jest aby się do kogoś przyłączył. C. C. postanowił rozmawiać w tej sprawie (...). Wtedy pomyślał o zatrudnieniu córki A. B. na stanowisku dyrektora. Przed formalnym zatrudnieniem przygotowywała się ona do tego, zdobywała stosowną wiedzę. PO zatrudnieniu jej zadaniem było pozyskanie sponsorów, prowadzenie rozmów. Ponadto brała udział przy tworzeniu programów telewizyjnych. Była dziennikarką, redagowała program codziennych wiadomości dwa razy w tygodniu, redagowała wiadomości, prowadziła je, jako dziennikarka umawiała się na wywiady, przeprowadzała je. Umowa o pracę została podpisana z (...) Sp. z o.o. w dniu 3 sierpnia 2017 roku. Była to umowa na czas nieokreślony od 4 sierpnia 2017 roku z wynagrodzeniem 8.000 zł miesięcznie. W dniu 29 sierpnia 2017 roku A. B. stała się niezdolna do pracy. Niezdolność do pracy była związana z poronieniem. Z dniem 19 stycznia 2018 roku strony rozwiązały umowę o pracę w drodze porozumienia stron. Przed podpisaniem umowy o pracę ubezpieczona nie podejrzewała ciąży z uwagi na swoje wcześniejsze problemy zdrowotne.

A. B. od 20 września 2011 roku leczyła się w klinice niepłodności A. w K.. Jak wynika z karty leczenia szpitalnego z 11 grudnia 2012 roku zdiagnozowano u niej niepłodność wtórną i endometriozę. Ubezpieczona przystąpiła do programu zapłodnienia pozaustrojowego in-vitro. W dniu 29 lipca 2014 roku ubezpieczona urodziła córkę H.. Po urodzeniu córki przebywała na zasilku macierzyńskim, a następnie wróciła do pracy w Imperium Telekom. Po podjęciu pracy w (...) Sp. z o. o. ubezpieczona źle się poczuła. W związku z tym udała się do lekarza w dniu 28 sierpnia 2017 roku. Rozpoznano poronienie zatrzymane. Ubezpieczona nie wiedziała, że była w ciąży. W okresie od 29 sierpnia 2017 roku do 30 sierpnia 2017 roku ubezpieczona przebywała w szpitalu w związku z poronieniem. Po tym wydarzeniu A. B. załamała się i podjęła leczenie psychiatryczne. Nie wróciła do pracy w (...) Sp. z o.o. ponieważ uznała, że nie podoła zadaniom na stanowisku dyrektora oraz pracy dziennikarskiej. Umowa o pracę została rozwiązana z dniem 19 stycznia 2018 roku. Następnie ubezpieczona wróciła do pracy w (...) z wynagrodzeniem 3.000 zł. miesięcznie. W dniu 6 lipca 2018 roku ubezpieczona dowiedziała się, że jest w ciąży. Dziecko urodziła 14 lutego 2019 roku.

C. C. uzyskał następujące dochody:

- 2016 rok – dochód 1.240.252,79 zł (przychód 4.250.957,68 zł);

- 2017 rok – dochód 1.209.399,09 zł (przychód 4.323.661,93 zł).

Średnio miesięcznie w latach 2016-2017 C. C. uzyskiwał dochód w kwocie 102.068,83 zł.

(...) Sp. z o.o. byli także:

- M. J. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w 2017 roku w kwocie 2.300 zł za pełny miesiąc – pracował jako autor programu o historii G.;
- J. B. (1) z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w 2017 roku w kwocie 2.800 zł za pełny miesiąc – redaktor radia i operator;
- A. B. z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w 2017 roku w kwocie 3499,57 zł za pełny miesiąc – pracowała jako dziennikarka, obecnie redaktor naczelna;
- J. B. (2) z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w 2017 roku w kwocie 2.781,20 zł za pełny miesiąc – pracował jako operator kamery.

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie przeprowadzonych dowodów: akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonej A. B., dokumentacji medycznej ubezpieczonej, sprawozdań finansowych (...) Sp. z o.o., odpisu z (...) Sp. z o.o. (karta 10-15), dokumentów Cit – 8 i PIT 36-L (karta 47-59), przesłuchania stron (karta 39-42, 68-70).

Sąd oparł się na przeprowadzonych dowodach w całości. Dał sąd wiarę przesłuchaniu stron albowiem wyjaśnienia odwołujących były szczegółowe i tworzyły całość z materiałem dowodowym w postaci dokumentów.

Sąd uznał odwołania za zasadne.

W niniejszej sprawie organ rentowy nie kwestionował, że A. C.- (...) Sp. z o.o. łączyła umowa o pracę. Organ rentowy stanął na stanowisku, że umowa o pracę jest nieważna jedynie w części, a to w zakresie dotyczącym wysokości wynagrodzenia. ZUS przyjął, że wynagrodzenie odwołującej powinno kształtować się na poziomie kwoty 4.000 zł.

Sąd nie uwzględnił zarzutów ZUS i nie dopatrył się naruszenia przepisu art. 58 § 3 k.c. przy zawarciu umowy o pracę.

Zgodnie z przepisem art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Zgodnie z art. 78 § 1 k.p. wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

W wyroku z dnia 9 sierpnia 2005 roku, III UK 89/05 Sąd Najwyższy stwierdził, że ustalenie w umowie o pracę rażąco wysokiego wynagrodzenia za pracę może być, w konkretnych okolicznościach, uznane za nieważne jako dokonane z naruszeniem zasad współzycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu (art. 58 § 3 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Sąd Okręgowy podziela stanowisko przedstawione w uzasadnieniu tego wyroku. Okoliczności niniejszej sprawy wskazują, że wynagrodzenie ustalone w umowie o pracę na kwotę 8.000 zł nie narusza zasad współzycia społecznego. W ocenie sądu nie jest to nadmierne wynagrodzenie.

C. C. miał środki na wypłatę ubezpieczonej wynagrodzenia w kwocie 8.000 zł miesięcznie. Z zeznań PIT-36 L wynika, że uzyskał następujące dochody:

- 2016 rok – dochód 1.240.252,79 zł (przychód 4.250.957,68 zł);
- 2017 rok – dochód 1.209.399,09 zł (przychód 4.323.661,93 zł).

Średnio miesięcznie w latach 2016-2017 C. C. uzyskiwał dochód w kwocie 102.068,83 zł. Jest to kwota przewyższająca roczne wynagrodzenie A. B. przy uwzględnieniu, że wynosiło ono 8.000 zł miesięcznie. (...) Sp. z o.o. była mniej korzystna jednak należy mieć na uwadze, że C. C. był współnikiem spółki, zaś drugim współnikiem była

matka A. B.. Zatem jest prawdopodobne, że C. C. zamierzał finansować wynagrodzenie córki ze swoich środków. Podkreślał on, że praca ubezpieczonej była zdecydowanie bardziej obciążająca niż praca pozostałych pracowników (...) Sp. z o.o. – czasowo, fizycznie, psychicznie. Ubezpieczona wykonywała pracę dziennikarską, redaktorską i miała pozyskiwać pieniądze oraz prowadzić rozmowy biznesowe. Dlatego nie było sprzeczne z zasadami współzycia społecznego ukształtowanie jej wynagrodzenia na wyższym poziomie niż pozostałych pracowników (...) Sp. z o.o., którzy wykonywali jedynie pracę dziennikarską lub operatora kamery.

Co do zasady strony stosunku pracy mają swobodę w ustaleniu wynagrodzenia pracownika z uwzględnieniem wynagrodzenia minimalnego. Jednak konsekwencją pozostawania w stosunku pracy jest obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym z mocy art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. nr 205, poz. 1585 ze zmianami), które stanowią, że pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu. Wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe określa art. 18 ust. 1 i 2. Z kolei w związku z podleganiem ubezpieczeniu chorobowemu po stronie pracownika powstaje prawo do zasiłku chorobowego i macierzyńskiego oraz innych świadczeń określonych ustawą z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2017r., poz. 1368 ze zm.). W ten sposób stosunek cywilno-prawny jakim jest stosunek pracy ma konsekwencje w stosunku publiczno-prawnym jakim jest stosunek z zakresu ubezpieczeń społecznych. Ten zaś nie jest oparty na zasadzie swobody jego kształtowania lecz jest w całości uregulowany przepisami. Stąd organ rentowy ma uprawnienie i obowiązek kwestionowania deklarowanej podstawy wymiaru składek za pracownika jeśli jej wysokość narusza zasady współzycia społecznego przez uzyskiwanie wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego kosztem innych ubezpieczonych. Taka okoliczność nie wystąpiła jednak w niniejszej sprawie.

Mając na uwadze powyższe sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję.

(-) sędzia Patrycja Bogacińska – Piątek